
4

Vragenuur

Vragenuur

Vragen Beckerman

Vragen van het lid Beckerman aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over **het bericht "Kinderarts ziet regelmatig kinderen die zeker worden door schimmel in huis"**.

De voorzitter:

Dan verwelkomen wij de minister van Binnenlandse Zaken en geef ik graag het woord aan mevrouw Beckerman van de fractie van de SP. Ik stel vast dat alle fracties inmiddels door hun vervolgvragen heen zijn, dus dit onderwerp zal iets korter duren. Het woord is aan mevrouw Beckerman.

Mevrouw Beckerman (SP):

Goedemiddag. Afgelopen vrijdag stond ik in de woning van Sarah in Rotterdam. "Je bent de enige", zei de corporatie Woonstad toen zij belde met klachten over ziekmakende schimmel en achterstallig onderhoud. Maar wat bleek toen zij haar burens benaderde? Iedereen had er last van! Op veel plekken in Rotterdam betalen huurders zich blauw voor een beschimmeld huis. De corporaties weigeren om meer te doen dan pleisters plakken. Ze weigeren groot onderhoud uit te voeren.

Dit gaat niet over één huurder en dit is geen individueel probleem. In Leiden voert de SP met huurders actie in de Rivierenbuurt. Een kind, vanwege beenmergtransplantatie heel kwetsbaar voor ziekte, woont met het gezin in een woning vol schimmel. Corporatie De Sleutels weigert het gezin urgentie te geven voor een andere woning. In Pekela en in Veendam komen we met huurders van Acontus in actie. In Groningen, in de Indische buurt, krijgen huurders geen gehoor bij corporatie Lefier. Datzelfde geldt voor Nissewaard. En zo kan ik doorgaan. Overal in het land komt de SP met huurders in actie tegen ziekmakende schimmel. Het ergste aan dit probleem is: het kan worden opgelost. We kunnen ervoor kiezen om te investeren in volkshuisvesting. We kunnen ervoor kiezen om achterstallig onderhoud van woningen grootschalig aan te pakken. Het is een politieke keuze om dat niet te doen. Ik heb één simpele vraag aan de minister in eerste instantie: vindt u het normaal dat huurders in 2024 in ziekmakende schimmelwoningen wonen?

De voorzitter:

Dank u wel. Het woord is aan de minister.

Minister De Jonge:

Voorzitter. Nee, dat is natuurlijk niet normaal. Tocht en schimmel zijn inderdaad een heel groot probleem in veel te veel woningen, in veel te veel huurwoningen. Het is zeer terecht dat mevrouw Beckerman daar al jaren — want zo is het — aandacht voor vraagt. Het verhaal van Ramona, de moeder met vier kinderen in Rotterdam, werd vorige week door Vanessa Bruin van Leefbaar Rotterdam onder mijn aandacht gebracht. Die middag had ik een werkbezoek

waarbij ik ook de corporatie sprak. Ik heb de corporatie hierop aangesproken en de foto's laten zien die ik doorgestuurd had gekregen. En ja, het is toch echt iets waar je je als verhuurder voor moet schamen. Dat doet die corporatie ook. Zij hebben het voor dit gezin nu gelukkig goed opgelost, maar dit is natuurlijk niet het enige voorbeeld in Nederland.

Ik wil graag toelichten wat we hier allemaal aan doen. Overigens zeg ik erbij dat we dat ook zijn gaan doen omdat mevrouw Beckerman zo vasthoudend is geweest. Het is eerlijk om dat erbij te zeggen. In de nationale prestatieafspraken die ik in 2022 met de corporaties heb gemaakt, hebben we afgesproken dat er veel meer geld en aandacht moet gaan naar de aanpak van schimmel. Jaarlijks is dat 200 miljoen tot en met 2030. Ook zullen we heel veel meer moeten doen aan onderhoud, renovatie en verduurzaming. In 2022, toen we die afspraken maakten, werd daar 8 miljard per jaar aan uitgegeven. Dit jaar is dat al bijna 13 miljard. Volgend jaar is dat meer dan 13 miljard. Kortom, er wordt heel veel meer gedaan aan onderhoud, renovatie en verduurzaming.

Verder zijn er naast de nationale prestatieafspraken natuurlijk ook lokale prestatieafspraken gemaakt. Corporaties moeten met iedere gemeente en met huurdersorganisaties afspraken maken. De aanpak van schimmel moet daar onderdeel van zijn. In Leiden en in Arnhem is dat al zo. Morgen is er een debat in de gemeenteraad van Rotterdam, want ook Rotterdam gaat daar steviger mee aan de slag. Overal zie je die aanpak eigenlijk steeds steviger worden. Dat is goed.

We hebben een handreiking gemaakt met de GGD Amsterdam, TNO en ABF Research, die door gemeenten, corporaties en huurdersverenigingen gebruikt kan worden. Daarnaast moeten we wijken verbeteren en aanpakken. Daar hebben we het Volkshuisvestingsfonds voor. In het Volkshuisvestingsfonds, zitten honderden miljoenen; dit jaar en volgend jaar weer meer dan erin zat. Daarmee worden wijken gerenoveerd en duizenden woningen aangepakt. Ook de uitfasering van de slechte labels, dus de E-, F- en G-labels waar we afscheid van moeten nemen, gaat steeds sneller. In een jaar tijd is het van 270.000 E-, F- en G-labels in de sociale verhuur naar 180.000 gegaan. We doen dus heel erg veel.

De verhuurders moeten ook echt aan de bak. We zijn er namelijk nog lang niet. Stel nou dat je het als huurder niet snel genoeg vindt gaan, wat kun je dan doen? Je kunt naar de Huurcommissie, maar die is op dit moment alleen nog maar toegankelijk voor mensen in een sociale huurwoning. Je wilt natuurlijk dat die voor meer mensen toegankelijk wordt. Daarom is dat onderdeel van de Wet betaalbare huur, die we binnenkort gaan behandelen. Je hoort natuurlijk ook gewoon goed geholpen te worden op het moment dat je bij je eigen verhuurder een klacht indient. Daarnaast hebben we de Wet goed verhuurderschap. Als je bij je eigen verhuurder niet aan de bak komt, dan kan de gemeente je op basis van die wet helpen.

Ik vind eigenlijk dat we nog meer moeten doen. Op dit moment worden de prestatieafspraken voor het komende jaar voorbereid. Ik zou willen dat in iedere gemeente, met iedere corporatie en met huurdersverenigingen, lokaal een afspraak wordt gemaakt over wat er nodig is om de

schimmelproblematiek verder aan te pakken. Daartoe ga ik de handreiking voor de prestatieafspraken, die gaat over de manier waarop je tot prestatieafspraken moet komen, aanscherpen. Ik wil op korte termijn overleggen met de gemeenten en de woningcorporaties over wat we er nog meer aan kunnen doen.

Mevrouw Beckerman (SP):

Kijk, dat zijn hele mooie woorden van de minister, maar dat is geen garantie voor huurders. Je kunt inderdaad naar de Huurcommissie als je schimmel hebt, maar die kan geen aanpak afdwingen. Dat is een groot probleem. De minister zegt dat het wordt aangepakt, maar dat gebeurt maar voor een deel, na heel veel strijd van huurders. Voor een heel groot deel geldt dat ook niet. Niet voor niks moest de minister zelf aan de slag voor Ramona, want corporaties zijn niet altijd geneigd iets te doen.

Artsen merken dat ook. Ik wil even het voorbeeld aanhalen van de Rotterdamse kinderlongarts Ismé de Kleer. Voor haar is bijna aan de orde van de dag dat ze kinderen in haar spreekkamer ziet die steeds zieker worden van schimmel in huis en die zware medicijnen moeten gebruiken. Zij zegt iets heel anders dan wat de minister hier zegt. Zij zegt: de kwetsbaarste kinderen wonen in de slechtste huizen op de slechtste plekken. Wat kunnen deze kinderen verwachten van deze minister? Als zij in zo'n schimmelwoning zitten, zegt de minister dan: ga maar naar de Huurcommissie, die vervolgens geen aanpak kan afdwingen? Of komt de minister echt met een oplossing voor hen?

Minister De Jonge:

Dat is natuurlijk de reden dat we aan de slag moeten. Niemand zou in een woning moeten wonen met de zwarte muren die we op de foto's hebben gezien. Dat is nergens goed voor, het is nergens voor nodig en het hoort niet. Er zijn dus ook heel veel andere mogelijkheden. Allereerst vind ik — gelukkig gebeurt dat ook heel vaak — dat de woningcorporatie in de benen moet komen. Even ter correctie: het is niet zo dat de woningbouwcorporatie pas in de benen kwam nadat ik ze erop aansprak. Ik sprak ze erover toen ze de kwestie inmiddels reeds hadden opgelost, omdat ook zij zagen dat dit natuurlijk zo niet kon. Zo is het. Ik wil dus even recht doen aan hoe het is gegaan.

Je kunt als huurder natuurlijk allereerst terecht bij je corporatie, en ook bij de particuliere verhuurder die dit type woningen laat ontstaan. Alleen, we weten ook dat verhuurders niet altijd onmiddellijk in de benen komen. Daarom hebben we de Wet goed verhuurderschap, die het mogelijk maakt om je bij de gemeente te melden, waarna de gemeente voor je aan de slag gaat met een woningcorporatie of een particuliere verhuurder.

Wanneer je het zou willen aanmelden als een ernstig gebrek op grond waarvan huurverlaging moet worden toegepast of een aanpassing moet worden verordonneerd, kun je terecht bij de Huurcommissie. Dat geldt vooralsnog alleen voor de sociale huur. Ik wil dat dit ook voor de middenhuur gaat gelden, zodat huurders die in een wat duurdere woning zitten daar ook terecht kunnen, want we zien dat daar ook veel sprake is van schimmelproblematiek. Ik deel met mevrouw Beckerman dat er heel veel meer moet gebeuren. Daarover gaat mijn gesprek met de woningcorporaties en de gemeenten ook juist.

We hebben inmiddels heel veel geld vrijgemaakt. Dat wordt op dit moment daadwerkelijk besteed aan woningverbetering, renovatie en verduurzaming. Dat komt huurders uiteindelijk ten goede. Als ik zie in welk tempo slechte labels door renovatie worden uitgefaseerd, dan denk ik dat er grote stappen worden gezet. Alleen, mensen die nu in een woning zitten met schimmel aan de muur, kunnen niet wachten tot ze een keer in zo'n renovatieprogramma aan de beurt zijn. Kortom, zij moeten ergens terecht kunnen. Dat is ook zo. Dat kan ook, namelijk bij hun eigen verhuurder. Als dat niet werkt, kunnen ze terecht bij de gemeenten, omdat die een meldpunt hebben in het kader van de Wet goed verhuurderschap.

Mevrouw Beckerman (SP):

Ik sta een beetje met mijn hoofd te schudden. De minister zegt: we hebben allemaal de foto's van Ramona kunnen zien. Heeft de minister weleens in zo'n slaapkamer gestaan?

Minister De Jonge:

Ja.

Mevrouw Beckerman (SP):

Want het is echt verschrikkelijk. Binnen vijf minuten krijg je zelf last van je luchtwegen. De minister blijft maar zeggen: ga naar de Huurcommissie. Ik blijf maar zeggen: je kunt daar geen aanpak afdwingen. Ik heb de aangenomen moties van de SP uit 2018, 2020 en 2021 nog even meegenomen. Nu staan we hier in 2024. Nu zitten mensen, niet alleen Ramona, nog steeds in zo'n woning met ziekmakende schimmels. De minister zegt a maar doet b. De minister zegt op te willen komen voor volkshuisvesting, maar ondertussen zeggen corporaties en huurders dat ze worden uitgeknepen. Per woning werd in 2023 €477 aan belasting betaald. Waarom investeert de minister niet in volkshuisvesting? Als de minister wil dat die woningen worden aangepakt, waarom zorgt hij dan niet dat huurders dat kunnen afdwingen?

Minister De Jonge:

De schets van mevrouw Beckerman als zou er niet serieus wat gebeuren, is bezijden de werkelijkheid. Sinds de start van dit kabinet, waarin we de verhuurderheffing hebben afgeschaft, zijn de investeringen in onderhoud, verbetering en verduurzaming gigantisch toegenomen. Toen ik aantrad werd er 8 miljard geïnvesteerd in onderhoud, verbetering en verduurzaming. Inmiddels is het bijna 13 miljard en volgend jaar meer dan 13 miljard. Dat is het gevolg van de afschaffing van de verhuurderheffing en het maken van de nationale prestatieafspraken. Heel specifiek wordt er tot en met 2030 jaarlijks 200 miljoen extra geïnvesteerd in de aanpak van de schimmelproblematiek. Het Volkshuisvestingsfonds: honderden miljoenen beschikbaar; ieder jaar opnieuw honderden miljoenen beschikbaar voor renovatie.

Daarnaast hebben we de Wet goed verhuurderschap ingevoerd, met een gemeentelijk meldpunt, zodat de gemeente er achteraan kan gaan en je als huurder niet met je rug tegen de muur staat tegenover je verhuurder. Denk ook aan de Wet betaalbare huur, die het mogelijk maakt dat je ook bij middenhuur je gelijk kunt halen bij de Huurcommissie. We hebben juist een enorme lijst van maatregelen en we

hebben een enorme geldstroom vrijgemaakt om deze problematiek aan te pakken. Kortom, er gebeurt heel erg veel.

Het punt is dat mensen ook in individuele situaties hun recht moeten kunnen halen. Dit is dus niet alleen mogelijk bij de Huurcommissie, maar ook bij dat gemeentelijk meldpunt, want iedere gemeente heeft zo'n meldpunt op grond van de Wet goed verhuurderschap. Er wordt dus volop aan gewerkt maar ik vind dat het harder moet. Dat is de reden dat ik met de gemeenten en met de woningcorporaties in gesprek ga om concrete afspraken te maken voor volgend jaar. Een handreiking daarvoor wordt op dit moment aangescherpt, juist op dit punt, omdat ik vind dat deze afspraak in iedere gemeente moet worden gemaakt.

Mevrouw **Beckerman** (SP):

Ja, dat zijn heel veel woorden, maar er is dus geen enkel recht voor huurders om af te dwingen dat die schimmel wordt aangepakt. Dan gaan wij gewoon door met actievoeren totdat mensen niet meer ziek worden van hun eigen huis.

Dank u wel.

Minister **De Jonge**:

Ik vraag me een beetje af of mevrouw Beckerman wel heeft geluisterd. Ik heb volgens mij geschetst wat we allemaal hebben gedaan en wat we nog gaan doen. Dat zijn hele concrete acties, die aan het einde van de dag huurders helpen aan een beter onderhouden huis.

De **voorzitter**:

Dank aan de minister.

Tot zover dit vragenuurtje. Ik schors enkele minuten en dan gaan we stemmen.

De vergadering wordt van 15.15 uur tot 15.22 uur geschorst.